

Evenemang och Stora möten i Umeå

Sammanfattning

2020 blev inte som vi tänkt oss, så känner vi nog alla. Men aldrig hade vi kunnat föreställa oss att mötes- och evenemangskalendern skulle gå från mer eller mindre fullbokad till tom över en natt.

Den här rapporten ger en inblick i hur hårt coronapandemin har drabbat Umeå med utgångspunkt i möten och evenemang. Den visar att det under 2020 endast genomfördes 13 konferenser med minst 50 deltagare och en övernattning, till skillnad från 59 året innan; den visar att 15 idrottsevenemang som pågår minst två dagar genomfördes, i jämförelse med 50 2019. Den visar också att i stort sett alla idrotter på elitnivå har kunnat fortsätta sin tävlingsverksamhet (dock utan de så viktiga publikintäkterna) och att företagen i besöksnäringen i stor utsträckning anser att den påverkats negativt av alla inställda möten och evenemang.

Coronapandemin kom förstås som en chock och vi famlade alla i våra försök att få kontroll på situationen. Med tiden lyckades vi hitta fotfäste och sedan dess har tempot ökat, ordentligt. Uttalade makrotrender såsom fokus på klimatförändring och digitalisering har fått en rejäl skjuts framåt. Vi vågar nu ifrågasätta gamla sanningar och öppna upp för helt nya idéer om hur vi ska återbygga vår näring i en ny, mer hållbar tappning. Det bubblar av kreativitet och vilja att lära nytt där ute bland företag och föreningar.

Rapporten berättar att Umeå har valt att prioritera utvecklingen av en hållbar besöksnäring, bland annat genom att gå med i Global Destination Sustainability Movement men också genom utvecklingsprogrammet Framtidens hållbara mötesstad. Det gör vi för att vi är övertygade om att det är den enda vägen framåt och att vi måste göra det tillsammans.

Aldrig tidigare har det varit så tydligt att evenemang och möten är viktiga element i en stads attraktivitet och utveckling. När pandemin avtar och återuppbyggnaden kan starta kommer evenemang och stora möten att spela en stor roll i att få i gång branscher som nu stått mer eller mindre stilla i över ett år. Umeås styrkor som kulturstad, idrottsstad, universitetsstad och innovationsstad kommer att vara nycklarna till återhämtning.

Varför en rapport för 2020?

Inför 2021 såg vi framför oss att vi i början av året skulle ha en massa data att jämföra med från fjolåret och att vi förhoppningsvis skulle kunna se en ökning och utveckling av mötes- och evenemangsstaden. Nu blev det inte så.

Vi skulle kunna välja att se 2020 som ett förlorat år som vi bara vill glömma och strunta i den här rapporten. Men det gör vi inte. I stället väljer vi att se den som en nollmätning. För vi tror på att lära oss av det som hänt, ta till oss nya insikter och fundera på hur vi går vidare.

Vi hoppas att rapporten kommer att ge dig som läsare en större förståelse för den djupt allvarliga situationen som besöksnäringen befinner sig i och en insikt i de effekter som uteblir när evenemang och möten ställs in. Vi hoppas också att du börjar fundera över hur du kan bidra till återuppbyggnaden av en näring som inte bara skapar skatteintäkter och arbetstillfällen utan också bidrar till utvecklingen och attraktiviteten hos vår stad.



I Umeå är vi öppna för förändring

Över ett år har gått med Coronapandemin i Sverige. Även om vi hoppats och trott att vi skulle vara tillbaka till ett något mer normalt tillstånd vid det här laget, är vi långt därifrån.

Pandemin fortsätter att tära på en redan utsatt näring, och det råder idag ingen tvekan om att det är just besöksnäringen som drabbats allra hårdast. Umeå kommun har genom ett flertal stödinsatser försökt att bidra till uthållighet och hopp för våra lokala företag och föreningar, men vi ska inte sticka under stol med att läget är fortsatt tungt.

Men visst har året också innehållit en del ljuspunkter. Umeå blev för andra gången på kort tid utsedd till Sveriges bästa idrottsstad av SVT, en prestigefylld utmärkelse som bevisar att stadens långsiktiga satsning på bredd inom idrotten också så småningom mynnar ut i en bred elit. Vi har också tillsammans med åtta andra städer i Sverige, skrivit under en avsiktsförklaring om att vi redan 2030 ska vara klimatneutrala. Det innebär att vi återigen utmanar oss själva och tar på oss ledartröjan med målet att vara en progressiv förebild. Besöksnäringen i regionen har redan ett långt gånget hållbarhetsarbete och Visit Umeå tog under året ytterligare ett stort steg i rätt riktning genom att gå med i det globala nätverket Global Destination Sustainability Movement. Nu kan vi lära av och jämföra oss med andra destinationer runt om i hela världen.

Det senaste året har tydliggjort att vi alla ständigt behöver vara öppna för förändring. Vi behöver vara lyhörda, modiga och framåtlutade. Vi behöver våga testa nytt, inleda nya samarbeten, dela med oss och ta del av andras kunskap. Och det är vi bra på här i Umeå.

Med hopp om ett 2021 där vi får rulla i gång hjulen så sakteliga.

Peter Juneblad

Ordförande Visit Umeå,
Näringslivschef
Umeå kommun



Stolta medlemmar av Global Destination Sustainability Movement

En näring har nära nog gått under och för alltid förändrats i grunden. Ett tag under 2020 pratade man om "det nya normala" men nu ligger fokus snarare på vad är det egentligen vi vill bygga upp? Nu har vi chansen att ta det där stora greppet om en hållbar besöksnäring och påbörja återuppbyggnaden med rätt fokus.

I juni 2020 valde Visit Umeå att gå med i nätverket Global Destination Sustainable Movement GDSM – en transformationsplattform för den globala besöksnäringen. Syftet med nätverket är att hjälpa destinationer att utvecklas till att bli långsiktigt hållbara, motståndskraftiga mot förändrade förutsättningar, och ett viktigt medel för samhällsutveckling, snarare än att enbart bidra med gästnätter och kaffekoppar.

Nätverket GDSM bygger på ett index som årligen mäter deltagande destinationers hållbarhetsprestanda. Första året för Umeå presterade vi 69,72 % av 100 möjliga. Figur 1 visar hur vi presterar inom de 4 utvärderingsblocken: miljömässig hållbarhet, social hållbarhet, besöksnäringens hållbarhetsarbete och destinationsbolagets hållbarhetsarbete.

På grund av de dåliga förutsättningarna för besöksnäringen 2020 har GDSM valt att inte publicera en publik ranking av deltagande destinationer men vi kan ändå se att Umeå redan första året landar bland topp tio.

Tillsammans med Umeå kommun och besöksnäringen fortsätter vi under 2021 att utveckla de områden där vi har förbättringspotential. Målet är givet – att komma så nära 100 % som möjligt.

FIGUR 1

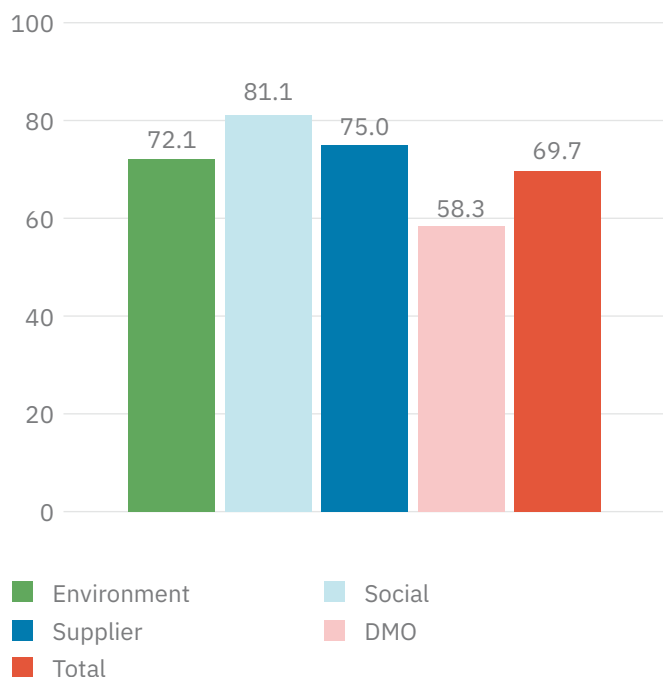




Foto: Philip Avesano

Effekter av uteblivna evenemang

Pandemiåret 2020 har tydligt visat hur viktiga evenemang är både för det ideella föreningslivet och för näringslivet. Evenemang bidrar med intäkter och skapar arbetstillfällen, engagemang och tillhörighet.

Mistra Sport & Outdoors är ett forsknings- och samverkansprogram för att skapa kunskap och lösningar för ökad hållbarhet inom idrotten och friluftslivet. De har sammanställt en rapport grundad på undersökningar från 2020 för att få en bild av vilka effekter som alla uteblivna evenemang bidragit till. Rapporten visar att evenemang är centrala för idrottsföreningarna, och upp emot 90 % av alla intäkter som föreningarna förlorat under pandemins första våg kan kopplas till uteblivna

evenemang. De största intäktsbortfallen kan kopplas till anmälningsavgifter, biljettintäkter, sponsormedel och försäljning. Rapporten berättar också att det finns påtagliga negativa effekter som inte i första hand rör ekonomi. Vanliga icke-ekonomiska effekter är medlemstapp, liksom att färre aktiviteter leder till ökad fysisk och psykisk ohälsa, försämrad integration samt att idrotten inte längre får samma möjlighet att sprida glädje och gemenskap.



Foto: Philip Avesand

På frågorna ställda till lokala Umeåbor ser några av resultaten ut så här:

76 % av de tillfrågade håller musikevenemang oviktiga eller mycket viktiga

49 % anser att mat- och mathantverks evenemang är viktiga eller mycket viktiga

34 % anser att arenaidrottsevenemang är viktiga eller mycket viktiga (motsvarande siffra för idrottsevenemang runt om i staden är 29 %)

34 % önskar att staden får fler musik evenemang när pandemin lagt sig

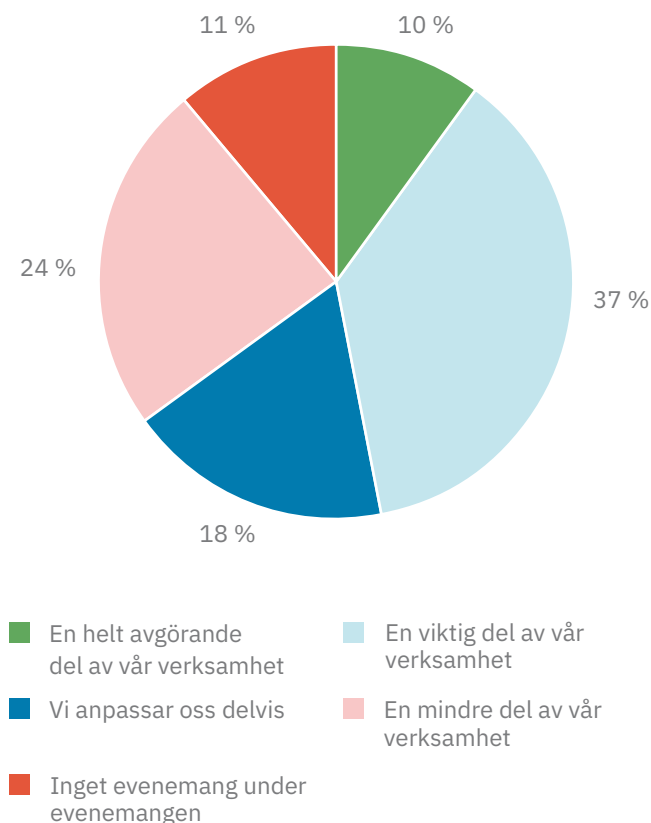
63 % säger sig vara mycket stolta över sin stad (motsvarande siffra nationellt var 48 %)

De evenemang man saknar mest är Brännbollsyran och Umeå Live

(Svaren grundar sig på N:306)

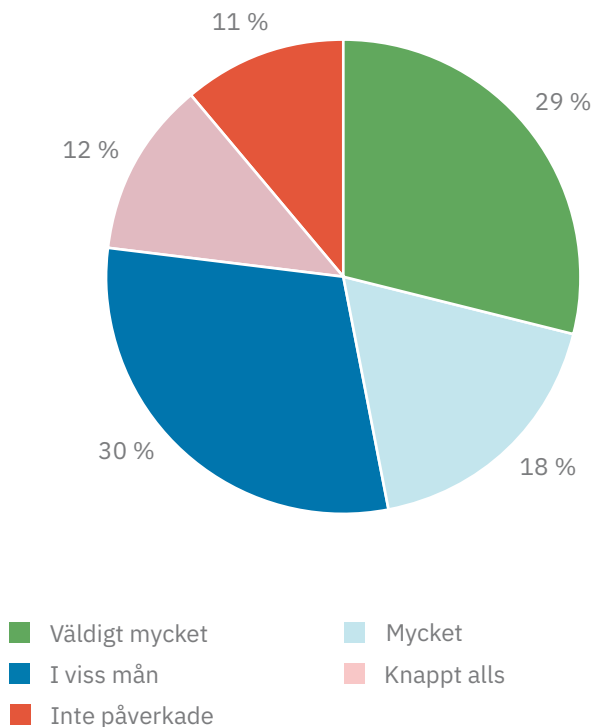
FIGUR 2

Hur avgörande är de olika evenemangen i X för er verksamhet?



FIGUR 3

Hur mycket har er verksamhet påverkats av de inställda evenemangen p.g.a. corona-pandemin?



Rapporten innehåller också en enkät som under hösten riktades till den svenska allmänheten. Den visar att många ansåg att deras livskvalitet påverkats negativt av de inställda evenemangen.

På initiativ av Destination Kalmar deltog Umeå under 2020 tillsammans med tolv andra städer i en nationell studie för att mäta effekterna av uteblivna evenemang. I studien ställdes frågor till företag i besöksnäringen, lokalbor, besökare och evenemangsarrangörer. Sammanställningen av resultaten gjordes både på nationellt och lokalt plan.

Svaren från företagen inom besöksnäringens elva branscher presenteras på nationellt plan, vi kan dock anta att resultatet ser ungefär likadant ut för Umeå. Av de 592 tillfrågade företagen svarar 47 % att evenemang är en viktig eller helt avgörande del av deras verksamhet (figur 2) och lika stor andel, 47 %, anger att deras verksamhet påverkats mycket eller väldigt

mycket av de inställda evenemangen i samband med coronapandemin (figur 3).

Kreativa initiativ

De svåra tiderna har också triggat en kreativitet och idérikedom vi sällan skådat. Nya grepp för att upprätthålla något slags ekonomi har blivit viktiga. Ett exempel är Björklöven som blev rikskända med sin kampanj #fyllhallen. Hittills har de sålt över 42 000 fiktiva matchbiljetter till ett värde av 2,1 Mkr. Ett annat initiativ är Visit Umeås Back to Live, en serie exklusiva konserter på Rådhusstorget för 50 personer per tillfälle. Biljettintäkterna gick direkt till artisterna och mat och dryck såldes av lokala restauranger.

Dessa exempel och många fler, har under året varit viktiga ljusglimtar. Dock beräknar Visit Umeå att de totalt runt 40 inställda större evenemangen tillsammans skulle ha genererat minst 200 Mkr.



Hållbara evenemang

Fler och fler arrangörer upptäcker hur ett genomtänkt hållbarhetsarbete kan hjälpa dem i planeringen och genomförandet av evenemang. På grund av pandemin har dessa frågor dock kraftigt nedprioriterats eftersom fokus istället har lagts på att anpassa verksamheten till nya regler och restriktioner, ansökan om permitterings- och kompensationsstöd och liknande.

Innan pandemin slog till hann IFK Umeå arrangera Senior-SM i badminton och man hade ambitioner att göra ett evenemang med en tydlig hållbarhetsprofil. Och man lyckades. Genom kommunikation och aktiviteter tillsammans med sina partners fick man mycket uppmärksamhet, även nationellt.

Umeriver Swimrun är ett annat gott exempel på en arrangör som styr sitt evenemangsarbete med hjälp av en genomtänkt miljöpolicy med krav både på sig själva och sina deltagare.

För att Umeå också fortsättningsvis ska vara en evenemangsstad i framkant är den stegvisa utvecklingen mot mer hållbara evenemang otroligt viktig. Därför uppmuntar och stöttar Visit Umeå och Umeå kommun stadens arrangörer i detta arbete även 2021.

Evenemangsåret 2020

Under 2020 genomfördes evenemangen som planerat fram till i mitten av mars. Därefter var det bara ett fåtal av de större arrangemangen som kunde genomföras.

Visit Umeå sammanställer löpande under året information om inplanerade och genomförda evenemang. Evenemangen kategoriseras som: kultur/nöje, mässor/marknader, festivaler, mat/dryck, motor, senioridrott (t ex seriematcher i de högsta ligorna), idrottsevenemang senior samt idrottsevenemang junior. Under 2020 genomfördes evenemangen som planerat fram till i mitten av mars. Därefter är det endast ett fåtal av de större arrangörerna som kunnat anpassa evenemanget till ett format som gjort det möjligt att genomföra, framför allt under hösten. Idrottshändelser i form av seriematcher i de högsta ligorna har i stor utsträckning genomförts som planerat, dock i enlighet med gällande restriktioner och därför nästan alltid utan publik.



Foto: Henrik Olofsson

96 kultur- och nöjesevenemang (2019: 207) exempelvis föreställningar på lokala arenor.



En mäs sa och marknad (2019: 17) Bondens marknad.

15 idrottsevenemang (2019: 50) som varade 1–3 dagar exempelvis Umeå Handbollsfestival, Senior-SM i badminton och TV-pucken.



146 idrottshändelser (2019: 135) i form av exempelvis seriematcher i de högsta serierna.

Sju festivaler (2019: 12) som varar minst två dagar exempelvis House of Metal och Umeå Jazzfestival.



Totalt genomfördes 265 evenemang (2019: 400) och 220 ställdes in eller flyttades fram.

Visit Umeås beräkningar visar att det 2020 var 485 inplanerade evenemang i de ovan nämnda kategorierna. Detta kan jämföras med omkring 400 evenemang 2019.

Evenemang som genomfördes innan pandemin

Umeå Handbollsfestival, NM friidrott, Senior SM badminton, SM, JVM, U17 EM och Världscup i skidororientering, Umeå Nationella (bordtennis), Swedish Masters Bordshockey, Umefolk, House of Metal, Rally-SM, Samiska veckan, Skyttiaden, Bokveckan.

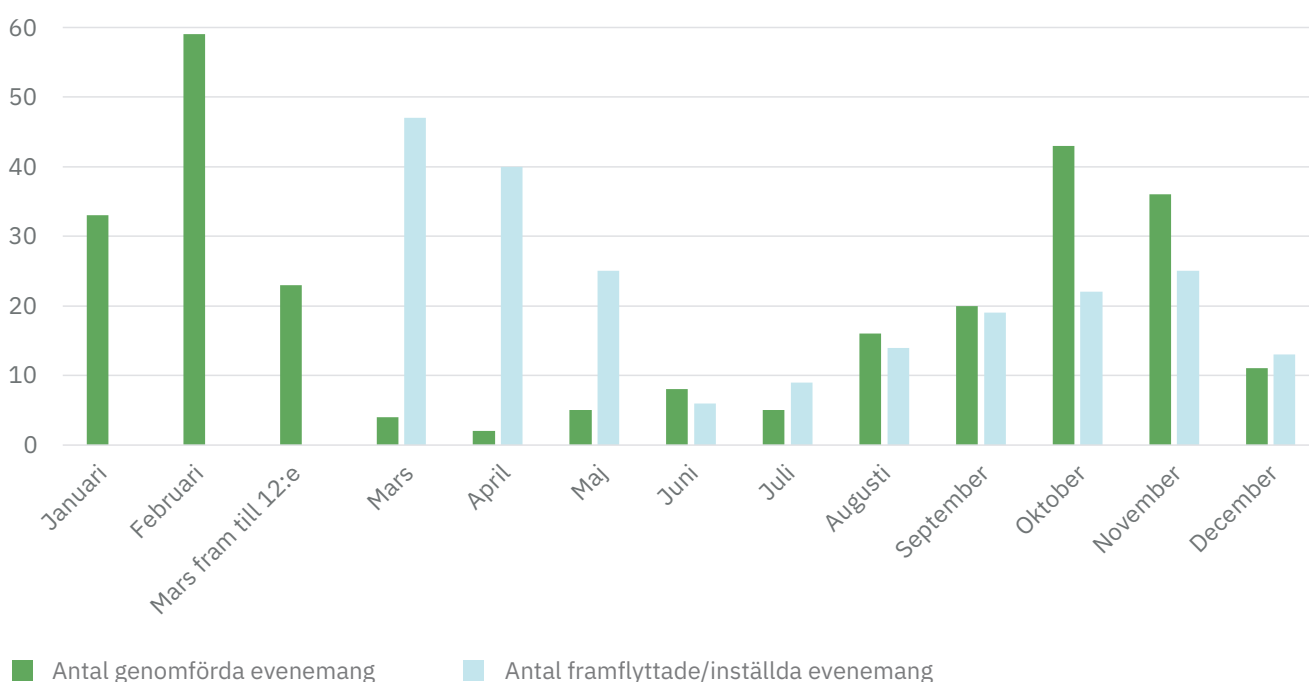
Evenemang som anpassades/ställdes om och genomfördes under pandemin/året

Umeriver Swimrun, Tvåälvslppet, TV-pucken, Umeå Scandic Cup, Back to Live, Umeå Jazzfestival, Norrlandsmästerskapen i dans, Umesnurren, Vårdräparen, Dräpardygnet, Umeå Europeiska filmfestival.

Evenemang som flyttades fram/ställdes in

Littfest, Umeå City Ski marathon, SM i Styrke-lyft, Umeåcupen, Björkstakatten, Nolia Trädgård, Umeå Icelandic Horse Meeting, V75, Hockeylandskamp Sverige-Finland, Umeå Fotbollscup, Blodomloppet, Brännbollsyran, U&Me Line-dance Festival, Västerbottens 3-dagars, Swedish Beach Tour, Toughest, Toughest Family, Norrbyskär Trail, Hjaltehelgen, Umeå Live, Wheels, Umeå Fotbollsfestival, Visfestivalen Holmön, Ulf Lundell, Västerbotten Brevet och Sverigeloppet, The Ark & Miss Li, Vi som älskar 90-talet, Tavelsjö halvmaraton, Load up North, Umeå Smakfestival, Seniormässan, Umeå Fashion & Design, Change the Game, Sy- och hantverksfestivalen, Umeå Floorball festival, Nolia Beer, Umeå Wrestling Battle, V 75 Winter Trot Classic, samtliga julkonserter.

Evenemangsåret 2020 i Umeå



Grafen visar hur evenemangen plötsligt fick ställas in fr o m 12 mars. Fram emot hösten kunde en hel del evenemang börja genomföras igen. Dessa genomfördes

dock i enlighet med gällande restriktioner, vilket innebar ingen publik eller max 50 personer i publiken.

Mötesåret 2020

2020 blev året då den globala mötesindustrin förändrades i grunden. Digitaliseringen som tidigare smugit sig på, svepte över branschen med full kraft och de restriktioner som infördes i hela världen satte stopp för allt resande och alla fysiska möten. Sedan mars har mötesanläggningar världen runt stått tomma, så även i Umeå.

De tidigare årligen återkommande konferenserna har tvingats till en ny typ av flexibilitet när det gäller tid, plats och format. Ska mötet genomföras digitalt, som hybrider eller satellithubbar utifrån tillåtet antal personer, eller vill man vänta tills det värsta blåst över och man kan börja mötas fysiskt igen? Det har visat sig att fördelarna med digitala möten i många fall överväger nackdelarna i den bemärkelsen att de är effektiva, hållbara och demokratiska. Därför förutspår många att framför allt affärsmöten av det kortare slaget kommer att fortsätta vara digitala även när pandemin upphört.

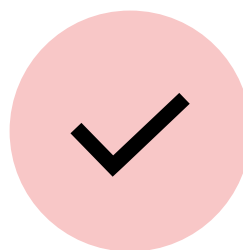
Antalet inplanerade möten för 2020 var i början av året 46 till antalet (2019: 59).

Av de 34 mötena som inte kunde genomföras som planerat, flyttades 17 fram, 9 genomfördes som helt digitala eller hybridmöten och 7 ställdes in.

De möten som genomfördes som planerat låg under Q1, mellan 21 januari – 11 mars.

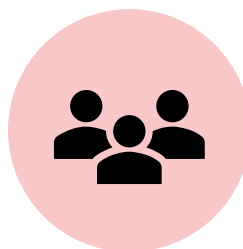
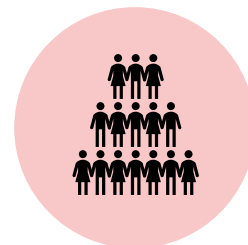
**Ett möte har minst 50 deltagare och genererar minst en övernattningsnatt.*

***Se sidan 15.*



Antal genomförda möten*: 13 st
(2019: 59)

Totalt antal deltagare: 1 844 st
(2019: 9 700)



Genomsnittligt antal deltagare per möte: 142 st (2019: 164)

Uppskattat antal gästnätter: 1 000
(2019: 12 000)



Uppskattat värde genomförda möten:** 3,587 Mkr (2019: 41 Mkr)



Foto: Philip Avesand

Men vi har inte sett slutet för det fysiska mötet, det är de flesta överens om. Behovet av att träffas ”på riktigt” spås vara stort när pandemin ger med sig. Många menar att de stora konferenserna kommer att återgå till sitt ursprungliga helfysiska format så snart som möjligt, eftersom nätverkandet ofta är ett av mötets huvudsyften. Dock kan vi nog vara säkra på att fysiska möten kommer att kräva ny teknik och digital kompetens i större utsträckning än tidigare. Detta ställer krav både på leverantörer och beställare, som kommer att behöva lära sig helt nya saker, knyta till sig ny kompetens och inleda nya samarbeten. För att driva på den här utvecklingen kommer Visit Umeå under 2021 att fortsätta driva initiativet Framtidens hållbara mötesstad.

Framtidens hållbara mötesstad

I slutet av 2019 initierade Visit Umeå ett strategiskt arbete under benämningen Framtidens hållbara mötes-

stad. Syftet var att ge större kunskap i hållbarhetsfrågan kopplad till möten samt att hitta en gemensam riktning framåt för destinationens mötesaktörer. Sedan våren 2020 har arbetet legat vilande på grund av de omvälvande förändringarna i branschen, men i slutet av året togs det upp igen. För att få fram största möjliga resurser till arbetet har Visit Umeå valt att inleda ett samarbete med Visit Skellefteå och har därigenom även fått ett ekonomiskt stöd av Region Västerbotten Turism. Ett ramverk har tagits fram för det utvecklingsprogram som kommer att genomföras under 2021. Utgångspunkten blir samverkansgruppens gemensamma förståelse för att alla aspekter av hållbarhet måste vägas in när nya idéer kläcks och nya vägar provas. Utvecklingsprogrammet går fortsatt under namnet Framtidens hållbara mötesstad och har som mål att utveckla kunskap inom hållbarhet, ny kompetens kopplat till teknik och digitalisering samt utveckla nya hållbara mötesprodukter och affärsmodeller.

Om Visit Umeå AB

– Evenemang och Stora Möten

Möten

Under 2020 värvade Visit Umeå 8 möten med minst 50 deltagare och minst en övernattning, som uppskattas generera ett ekonomiskt värde på ca 12 Mkr** och ca 3 640 gästnätter under de kommande åren. Motsvarande värden 2019 var 10 värvade möten till ett värde av 37 Mkr.

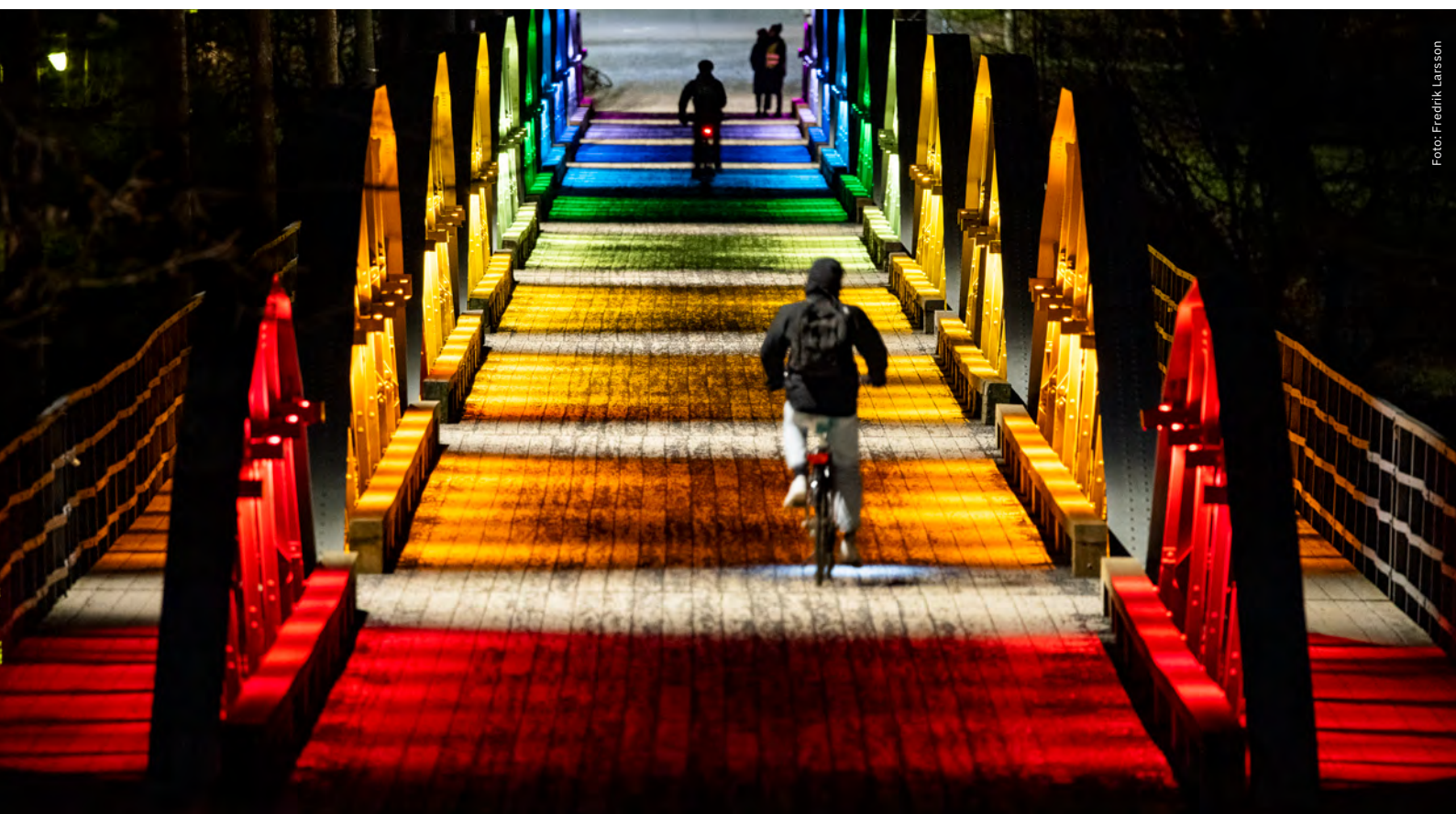
Granskar man antalet värvade möten och värdet av dessa för 2020 respektive 2019, pekar det på att det under 2020 var mindre möten med färre antal deltagare som vågade ta beslut för kommande år.

Evenemang

Visit Umeå har i uppdrag att stötta, utveckla och värva evenemang till Umeå. Till hjälp i arbetet finns en kommunal evenemangsbudget på 3,2 Mkr. Under 2020 var genomförda evenemang som fått stöd från Umeå kommuns evenemangsbudget 13 till antalet, och de genererade ett uppskattat ekonomiskt värde på ca 20 Mkr. 2019 var motsvarande siffror 38 evenemang och 140 Mkr.

Under året beslutade Umeå kommun att redan utbetalade eller utlovade ekonomiska medel skulle få behållas av arrangörerna som ett stöd att klara sig genom krisen.

**Enligt en schablonsumma framtagen av branschföreningen Swedish Network of Convention Bureaus (SNCVB) spenderar den genomsnittliga mötesdeltagaren 3 500 kr per dygn, vilket omsätts i form av hyra av konferenslokaler, logi, restauranger, transport, shopping etc. Genom denna summa kan vi beräkna ett uppskattat ekonomiskt värde av möten och därigenom mäta en del av det värde som Visit Umeås arbete skapar.*



Har du koppling till något möte eller evenemang som borde komma till Umeå? Kan du utveckla din verksamhet genom att stå värd för en konferens? Vill ni visa upp ert arbete och stadens styrkor, ge medarbetarna möjlighet att ta del av ny kunskap, utveckla nya nätverk och få inspiration på plats i Umeå? Hör av dig till oss, så får du kostnadsfri hjälp!

Gabriella Hed Vall

Ansvarig Evenemang och Stora Möten
070-601 03 57
gabriella.hed-vall@visitumea.se

Ulrika Hed

Projektledare Stora möten
070-242 46 58
ulrika.hed@visitumea.se

Henrik Vilhelmsson

Projektledare Evenemang och Stora möten
070-587 75 81
henrik.vilhelmsson@visitumea.se

Nina Säfsten

Projektledare Stora Möten (föräldraledig)
070-242 46 58
nina.safsten@visitumea.se